

H
O
D
W
L
A

stalaktytów

WODY PODZIEMNE

Wody, które nie spływają do rzek, to wody podziemne. Woda opadowa przecieka przez szczeliny i pory (małe otwory) w skałach i gromadzi się pod ziemią. Skała, która, tak jak piaskowiec, potrafi pochłaniać wodę niczym gąbka, to tak zwana skała porowata. W skałach wapiennych znajdują się liczne szczeliny, przez które przecieka woda. Przeciekająca przez szczeliny deszczówka rozpuszcza skały, ponieważ jest lekko kwaśna. W ten sposób powstają podziemne jaskinie. Z rozpuszczonych minerałów tworzą się w jaskiniach skalne „sople”, zwane stalaktytami i stalagmitami.

HODOWLA STALAKTYTÓW

Dzięki temu doświadczeniu dowiesz się, jak powstają stalaktyty. Przygotuj roztwór nasycony sody oczyszczonej (patrz punkt 1.), dwa słoiki, miseczkę, dwa spinacze biurowe i kawałek sznurka.

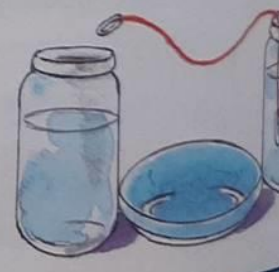

1 Napełnij słoiki ciepłą wodą. Wsyp sodę oczyszczoną i dokładnie wymieszaj. Dodawaj sodę tak długo, aż przestanie się rozpuszczać. W ten sposób przygotowuje się roztwór nasycony.

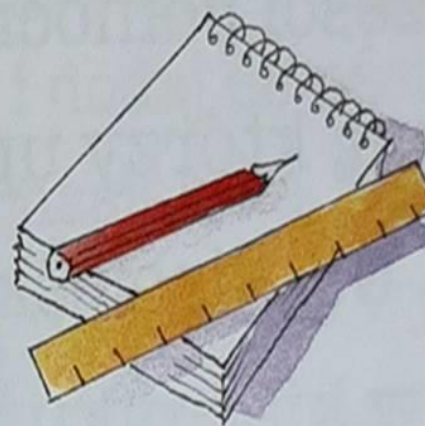
2 Postaw słoiki blisko siebie, w ciepłym miejscu, a między nimi umieść miseczkę. Do końców sznurka przywiąż spinacze biurowe i zanurz je w roztworze, tak jak pokazano na zdjęciu. Sznuerek powinien

luźno zwiisać nad miseczką.

3 Po upływie około tygodnia zauważysz, że na środku sznurka powoli rośnie stalaktyt.

Codziennie obserwuj i notuj, czy twój stalaktyt się powiększa.

JAK TO SIĘ DZIEJE?

- Sznurek nasiąka roztworem sody, który spływa na jego środek. Tworzą się krople, które spadają do miseczki. Przez cały czas z roztworu wyparowuje woda. Z pozostającej na sznurku sody tworzy się stalaktyt.
- Stalaktyty zwisają u stropów jaskiń, a na podłodze pod nimi rosną stalagmity. Jeśli pozostawisz sznurek z sodą wystarczająco długo, w miseczce, do której kapie woda, urośnie stalagmit.

POWÓDŹ

- Woda opadowa wsiąka w glebę tylko do pewnej głębokości.

Poziom, poniżej którego znajduje się warstwa skał nasiąkniętych wodą i tym samym nieprzepuszczalnych, nazywa się zwierciadłem wód gruntowych.

Zwierciadło wód gruntowych

- Wapień jest skałą przepuszczalną, to znaczy że woda może przepływać przez szczeliny aż do osiągnięcia warstwy nieprzepuszczalnej.

Na obszarach, gdzie występuje wapień, ulewne deszcze często prowadzą do powodzi, bo woda, która wsiąka w skałę, sprawia, że podnosi się poziom zwierciadła wód gruntowych.

- Po ulewach w górach rzeki niosą deszczówkę na niziny. Powodzie najczęściej zdarzają się na terenach zalewowych. Ludzie budują przy rzekach wały przeciwpowodziowe, które mają chronić ich domy przed zalaniem.

